

med, at den ene Halvdel deraf fordeles i Forhold til det gamle Hartkorn af 1685 og den anden Halvdel i Forhold til det ny Hartkorn af 1844, hvortil saa endelig kommer Bygningsafgiften med de tre Fjerdedele af det nuværende Beløb. Jeg har ikke udtrykkeligt omtalt Bygningsafgiften, fordi den ikke har ganske samme Karakter som Hartkornsskatten. Den er selvfølgelig en Grundskat, men har ikke samme Karakter som Hartkorngrundskatten. Bygningsafgiften er jo nemlig foranderlig. Den hviler ikke paa alle Bygninger i Landet. Der er Bygninger, som alt efter den Brug, der bliver gjort af dem, glide bort fra Bygningsskatten eller senere blive underkastede Bygningsskatten; kun i Kjøbenhavn og Byerne hviler den paa alle Bygninger. Denne Afgift har altsaa en noget anden Karakter end Hartkorns-Grundskatterne, og man kan ikke sige om Bygningsskatten, at den ligesom disse er fast og uforanderlig.

Ved Siden af disse to Hovedindvendinger fra min Side mod Lovforslagets Bestemmelse vil jeg endnu — efter den højtærede Formands Tilladelse til, at man her kan berøre Indkomstskatten, skønt den ikke ligefrem foreligger til Behandling — fremkomme med den Bemærkning, at det er en Selvfølge, at en fast Indkomstskat som dirckte Skat til Staten vil komme til at tælle med, naar der er Spørgsmaal om, hvem der har Betingelserne for som højstbeskattede til Staten og Amtskommunen at være umiddelbare Vælgere til dette Ting. Det undgaas ikke. Dette Spørgsmaal vil sikkert gribe ind deri; hvor dybt det vil komme til at gribe ind deri, bliver et andet Spørgsmaal, som bedre vil kunne optages til Forhandling, naar selve Indkomstskatlovsforslaget ligger for; men at det vil komme til at gribe ind i det nævnte Forhold, er givet. Thi medens hidtil kun Grundskatterne til Staten og Amtskommunerne have været bestemmende, saa vil for Fremtiden den ny Indkomstskat være medbestemmende. Med andre Ord; forgældet Hartkorn vil synke ned, medens Hartkorn, som ikke er forgældet, eller hvortil er knyttet anden Formue og Indtægt, vil vokse op, saaledes at der vil ske en Forrykning i Adgangen til at udøve Valgret til dette Ting. Det undgaas ikke. Hvorfor jeg nævner det her, er, fordi enhver Nedsættelse af de faste Grundskatter og af Amtsrepartitionsbidragene vil svække Hartkornet i sin Modstand mod at fortrænges af Pengeformue og Pengeindtægt. Dersom Hartkornets nuværende

Gennemsnitsydelse til Stat og Amtskommune er 30 Kroner eller noget derover, og den ved dette Lovforslags Bestemmelse formindskes med henvend $\frac{1}{3}$, er det givet, ikke blot at en Forrykning i Adgangen til at blive umiddelbar Vælger sker derved, at Hartkornsejernes egne Formue- og Indtægtsforhold bevirke en Forskydning inden for deres egen Kreds, men ogsaa, at naar Hartkornsydelsen, som er den bestemmende for Adgangen til at udøve umiddelbar Valgret, svækkes, saa formindskes Grundbesiddelsens Modstandsevne mod overhovedet at fortrænges af rørlig Formue og almindelig Indtægt. Den Sag er i mine Tanker uimodsigelig. Naar man altsaa vil støtte Kommunerne og Hartkornet, vilde jeg ogsaa af denne Grund ønske, at det ikke kom til at ske paa den Maade, at man bortskænker Dele af Grundskatten, hvad der, hvorledes man end betragter det, i ethvert Tilfælde gennem en Formindskelse af Amtsfondsbeskattningen paa Hartkornet vil komme til at virke som en Svækkelse i Hartkornets Modstandsevne mod at fortrænges i Udøvelsen af den direkte umiddelbare Valgret af Pengesækken. Jeg mener, at det er et Moment, der ogsaa fortjener at komme i Betragtning, naar man nærmere kommer til at overveje dette.

Jeg skal slutte med at udtale, at jeg vil ønske, at de Betragtninger, som jeg her har fremsat, og som jeg vistnok ikke staar ganske ene med, naa komme under alvorlig Overvejelse i Udvalget. Jeg ønsker ikke for mit Vedkommende at komme videre ind paa, hvilke Forandringer i Lovforslaget der kunde være hensigtsmæssige, hvilke Substitutter for de Foranstaltninger, som jeg ikke kan billige, der vilde være de rigtige. Jeg tror, at disse Overvejelser og Forhandlinger med den højtærede Minister om mulige Forandringer overlades bedre til Udvalget, end om man her i Salen vilde kaste ny Forslag frem.

Koch: Jeg er med det højtærede Medlem, der nu talte, enig i, at det Maal, der tilstræbes ved det foreliggende Lovforslag, kan man billige. Han var derimod meget utilfreds, forekom det mig, med den Vej, man vilde gaa for at naa Maalet, medens jeg ser paa den Vej og de Midler, dette Lovforslag anviser i den Retning, noget anderledes end det ærede Medlem. Det, som dette Lovforslag i Forbindelse med Forslaget om Indtægts- og Formueskat, der staar i nødvendig Tilslutning til det, nærmest tilsigter, er jo at inddrage under